

SESSION ORDINAIRE 2020-2021

22 JANVIER 2021

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**
PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment à l'Accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève

Exposé des motifs
1. Résumé

Le présent projet d'ordonnance vise à donner assentiment à l'Accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève.

GEWONE ZITTING 2020-2021

22 JANUARI 2021

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
PARLEMENT**
ONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

Memorie van toelichting
1. Samenvatting

Dit ontwerp van ordonnantie heeft tot doel instemming te betuigen met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève.

2. Contexte

Les problèmes posés par la pollution atmosphérique transfrontalière ont donné lieu en 1979, au sein de la Commission économique des Nations unies pour l'Europe (CEE-ONU), à la Convention sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance (PATLD). Cette convention a été conclue à Genève le 13 novembre 1979 et a été approuvée par la Belgique par la loi du 9 juillet 1982. Elle est entrée en vigueur le 16 mars 1983.

Les 51 Parties à cette convention se sont engagées à élaborer des politiques et stratégies de réduction des émissions de substances à l'origine de la pollution transfrontalière et à participer à un programme de surveillance et d'évaluation du transport à longue distance des émissions. Depuis lors, les activités des organes de la convention ont donné naissance à huit protocoles, lesquels sont tous entrés en vigueur et ont tous été ratifiés par la Belgique.

Le protocole le plus récent est le protocole relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique qui a été signé à Göteborg en 1999 – ci-après dénommé le protocole de Göteborg. Il vise la réduction des émissions atmosphériques d'oxydes d'azote (NO_x), de dioxydes de soufre (SO_2), de composés organiques volatils (COV) et d'ammoniac (NH_3). Il impose pour les polluants concernés des plafonds d'émission nationaux et définit des prescriptions d'installation (généralement sous forme de valeurs limites d'émission) ainsi que des normes de produits de divers secteurs et activités.

Le protocole de Göteborg est entré en vigueur le 17 mai 2005, après avoir été ratifié par 16 parties. La Belgique l'a ratifié le 13 septembre 2007.

Le 4 mai 2012, ce protocole a fait l'objet d'amendements qui ont été adoptés par l'organe exécutif de la Convention sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance (décisions 2012/1 et 2012/2 de cet organe). Ces amendements portent sur la fixation de nouveaux objectifs nationaux de réduction des émissions.

Alors que le protocole de Göteborg de 1999 fait état de plafonds d'émission absolus en vigueur à partir de 2010, les objectifs de réduction fixés par le protocole amendé sont exprimés sous forme de pourcentage de réduction par rapport à l'année de référence 2005. Ces objectifs seront en vigueur à partir de 2020.

Ces amendements ont permis d'enregistrer les résultats importants suivants :

- les progrès réalisés depuis 1999 au niveau de l'Union européenne sont consolidés dans une convention

2. Situering

De problemen in verband met grensoverschrijdende luchtverontreiniging hebben in 1979, binnende Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE), geleid tot het Verdrag Grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand (LRTAP). Dit Verdrag werd op 13 november 1979 in Genève gesloten en door België bij de wet van 9 juli 1982 goedgekeurd. Het trad in werking op 16 maart 1983.

De 51 Partijen bij deze overeenkomst hebben zich ertoe verbonden om een beleid en strategieën uit te werken ter bestrijding van lozingen van stoffen die aan de oorsprong liggen van de grensoverschrijdende vervuiling, en om mee te werken aan een programma voor de bewaking en de evaluatie van de bewegingen van luchtverontreinigende stoffen over lange afstand. De activiteiten van de organen van het Verdrag hebben sindsdien geleid tot acht protocollen, die allemaal in werking zijn getreden en allemaal door België werden geratificeerd.

Het meest recente protocol is het protocol inzake vermindering van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, dat werd ondertekend in Göteborg in 1999 – hierna het protocol van Göteborg genoemd. Het beoogt de reductie van lozingen in de lucht van stikstofoxiden (NO_x), zwaveldioxyden (SO_2), vluchtige organische stoffen (VOS) en ammoniak (NH_3). Het legt voor de vervuilende stoffen in kwestie nationale emissieplafonds op en definieert voorschriften voor installaties (over het algemeen in de vorm van emissiegrenswaarden) en productnormen voor uiteenlopende sectoren en activiteiten.

Het protocol van Göteborg trad in werking op 17 mei 2005, nadat het werd geratificeerd door 16 partijen. België heeft het geratificeerd op 13 september 2007.

Op 4 mei 2012 werden in dit protocol wijzigingen aangebracht die het uitvoerend orgaan van het Verdrag over grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand heeft aangenomen (besluiten 2012/1 en 2012/2 van dit orgaan). Deze wijzigingen hebben betrekking op de vaststelling van nieuwe nationale emissiereductiedoelstellingen.

Daar waar het protocol van Göteborg van 1999 melding maakt van absolute emissieplafonds die van kracht zijn vanaf 2010, worden de reductiedoelstellingen in de wijziging uitgedrukt in de vorm van een reductiepercentage ten opzichte van referentiejaar 2005. Die doelstellingen zullen van kracht zijn vanaf 2020.

Dankzij deze wijzigingen konden de volgende belangrijke resultaten worden geboekt :

- de vooruitgang die sinds 1999 werd geboekt in de Europese Unie wordt geconsolideerd in een

internationale (tant en ce qui concerne les mesures qui s'attaquent à la source du problème qu'en ce qui concerne l'impact sur les émissions totales);

- une meilleure accessibilité au protocole, en premier lieu pour les Républiques de l'ex- URSS, grâce à l'inclusion de délais de transition suffisamment étendus. Ces parties n'avaient pas ratifié le protocole original ; le fait de les avoir associés davantage aux négociations relatives aux amendements du protocole permet d'espérer qu'elles le ratifieront cette fois-ci. Il est en effet important que ces pays participent aux efforts de réduction, vu le caractère transfrontière des émissions.

Les objectifs de réduction que la Belgique s'est engagée à respecter dans le cadre de ces amendements ont été fixés le 27 avril 2012 par la Conférence Interministérielle sur l'environnement (ci-après dénommée CIE). À cette même date, la CIE a décidé que la répartition des efforts entre les Régions serait assurée par le biais d'un accord de coopération qui serait soumis aux Gouvernements et Parlements concernés en même temps que les instruments d'assentiment au protocole.

Les valeurs limites d'émission et les normes de produits imposées par le protocole amendé correspondent en grande partie aux dispositions de la réglementation européenne (principalement la directive 2010/75/CE relative aux émissions industrielles ainsi que les divers documents de référence sur les MTD). Les plafonds d'émission ont été calculés sur la base de la croissance escomptée des activités et de la consommation d'énergie, ainsi que de l'évolution des émissions dans le cadre de la politique européenne actuelle.

Les plafonds d'émission applicables à compter de 2020 sont inférieurs aux plafonds d'émission en vigueur depuis 2010, fixés dans la directive européenne 2001/81/CE (la « Directive NEC »). Ceci implique que, dans chaque Région, les émissions devront baisser en-deçà des plafonds d'émission régionaux actuellement en vigueur (tels que fixés par la CIE du 16 juin 2000) pour pouvoir atteindre d'ici 2020 les objectifs fixés par le protocole de Göteborg amendé. Par ailleurs, le protocole amendé prévoit dorénavant des plafonds d'émission pour les PM_{2,5} (particules très fines).

3. Accord de coopération soumis à assentiment

Un accord de coopération est nécessaire pour la mise en œuvre des amendements au protocole de Göteborg. Les objectifs inclus dans le protocole initial, en particulier les plafonds d'émission, ont en effet été renforcés et requièrent des efforts de la part des trois Régions et de l'autorité fédérale. Il est donc indispensable de parvenir à un accord sur la répartition de ces efforts. Tel est l'objet

internationaal verdrag (zowel wat betreft de brongerichte maatregelen als wat betreft de impact op de totale emissies);

- een betere toegankelijkheid tot het protocol, in de eerste plaats voor de voormalige USSR-republieken, door voldoende ruime overgangstermijnen op te nemen. Die partijen hadden het oorspronkelijke protocol niet geratificeerd ; doordat ze nauwer werden betrokken bij de onderhandelingen over de wijzigingen van het protocol kunnen we hopen dat ze het ditmaal zullen ratificeren. De deelname van die landen aan de reductie- inspanningen is belangrijk door het uitgesproken grensoverschrijdend effect van hun emissies.

De reductiedoelstellingen waartoe België zich heeft verbonden in het kader van deze wijzigingen, werden op 27 april 2012 gedefinieerd door de Interministeriële Conferentie Leefmilieu (hierna ICL genoemd). Op dezelfde datum werd ook beslist om de verdeling van de inspanningen tussen de gewesten te garanderen door een samenwerkingsakkoord dat zal worden voorgelegd aan de betrokken regeringen en parlementen, samen met de akten van instemming met het gewijzigd protocol.

De emissiegrenswaarden en de productnormen die werden vastgesteld door het gewijzigd protocol van Göteborg komen grotendeels overeen met de bepalingen van de Europese regelgeving (voornamelijk Richtlijn 2010/75/EU betreffende de industriële emissies en de verschillende referentiedocumenten aangaande de BBT). De emissieplafonds werden berekend op basis van de verwachte groei van de activiteiten en van het energieverbruik, en de evolutie van de emissies in het kader van het huidige Europees beleid.

De emissieplafonds die van toepassing zijn vanaf 2020 liggen lager dan de emissieplafonds die van kracht zijn sinds 2010, vastgesteld in Europese richtlijn 2001/81/EG (de « NEC –richtlijn »). Dit impliceert dat, in elk gewest, de emissies zullen moeten dalen tot onder de gewestelijke emissieplafonds die momenteel van kracht zijn (zoals vastgesteld door de ICL van 16 juni 2000) om tegen 2020 de doelstellingen te kunnen bereiken die werden vastgesteld door het gewijzigd protocol van Göteborg. Bovendien voorziet het gewijzigd protocol van nu af aan in emissieplafonds voor PM_{2,5} (zeer fijne deeltjes).

3. Samenwerkingsakkoord voorgelegd ter instemming

De implementatie van de wijzigingen aan het protocol van Göteborg vereist een samenwerkingsakkoord. De doelstellingen die zijn opgenomen in het initieel protocol van Göteborg, in het bijzonder de emissieplafonds, werden namelijk versterkt en vereisen inspanningen van de drie gewesten en van de federale overheid. Het is dus onontbeerlijk om tot een akkoord te komen over de te leveren

de l'accord de coopération soumis à l'assentiment du Parlement. Les efforts des Régions ont trait au respect des plafonds d'émission et au rapportage des émissions, ceux de l'autorité fédérale portent sur des mesures concrètes contribuant à la réduction de ces émissions.

4. Commentaire des articles de l'accord de coopération

L'article 1er décrit l'objectif de l'accord de coopération : la répartition des efforts déployés pour atteindre les plafonds d'émission fixés par le protocole de Göteborg amendé, qui seront en vigueur à partir de 2020.

L'article 2 définit certains termes utilisés dans l'accord de coopération.

L'article 3 mentionne les plafonds d'émission relatifs qui sont applicables à la Belgique, en vertu du protocole de Göteborg amendé. Il mentionne en outre, à titre informatif, les plafonds absolus qui y correspondent, sur la base des rapports d'émissions les plus récents au moment de la signature dudit protocole.

L'article 4, § 1er, fixe les plafonds d'émission absolus à respecter par chaque Région, pour que l'objectif national soit atteint. L'article 4, § 2, précise que ces plafonds sont basés sur les quantités de carburant utilisées (pour le secteur des transports). Ces plafonds sont applicables de façon globale aux émissions régionales concernées, quelles que soient leurs sources - sources mobiles (transports) ou sources stationnaires-

L'article 5 précise que les Régions ont l'obligation de prendre les mesures nécessaires pour respecter leurs plafonds d'émissions régionaux. Ceux-ci étant applicables à toutes les émissions régionales concernées, sans distinction de leur source, les Régions ont la possibilité de compenser des émissions de transport plus élevées par des réductions supplémentaires sur des sources stationnaires et vice versa.

L'article 6 traite de l'inventaire des émissions et du rapportage. Il impose aux Régions de tenir à jour constamment leur inventaire d'émissions sur la base des connaissances scientifiques et des directives internationales les plus récentes. Si une Région apporte des modifications significatives à son inventaire d'émissions, il lui impose d'en informer les autres Régions, vu l'impact potentiel de celles-ci sur le respect ou le non-respect des plafonds d'émission nationaux.

L'article 7 contient une formule qui modifie les plafonds régionaux absolus visés à l'article 4 en cas de modifica-

inspanningen. Dit is het voorwerp van het samenwerkingsakkoord dat wordt voorgelegd aan de instemming van het Parlement. De inspanningen van de gewesten hebben betrekking op de naleving van de emissieplafonds en op de rapportage van de emissies, die van de federale overheid hebben betrekking op concrete maatregelen die bijdragen tot deze emissiereducties.

4. Artikelsgewijze bespreking van het samenwerkingsakkoord

Artikel 1 beschrijft de doelstelling van het samenwerkingsakkoord : het verdelen van de inspanningen voor het bereiken van de emissieplafonds uit het geamendeerde protocol van Göteborg die gelden vanaf 2020.

Artikel 2 definieert een aantal termen die aan bod komen in het samenwerkingsakkoord.

Artikel 3 bevat de emissieplafonds die krachtens het gewijzigde protocol van Göteborg toepasselijk zijn voor België. Het bevat ook, ter informatie, de absolute plafonds die ermee overeenstemmen op basis van de meest recente gerapporteerde emissies op het ogenblik van ondertekening van voornoemd protocol.

In artikel 4, § 1, worden de absolute emissieplafonds vermeld die elk gewest in acht moet nemen om de nationale doelstelling te verwezenlijken. Artikel 4, § 2 bepaalt dat deze plafonds zijn gebaseerd op gebruikte brandstofhoeveelheden (voor de transportsector). Deze plafonds zijn op globale wijze van toepassing op de betrokken gewestelijke emissies, ongeacht hun bronnen – mobiele bronnen (transport) of stationaire bronnen.

Artikel 5 stelt dat de gewesten het nodige moeten doen om hun gewestelijke emissieplafonds na te leven. Die plafonds zijn toepasselijk op alle betrokken gewestelijke emissies, ongeacht hun bron, zodat de gewesten de mogelijkheid hebben om hogere transportemissies te compenseren door bijkomende reducties op stationaire bronnen en vice versa.

Artikel 6 handelt over de emissie-inventaris en de rapportage over de emissies. Het stelt vast dat de gewesten hun emissie-inventaris steeds actueel moeten houden op basis van de recentste wetenschappelijke inzichten en internationale richtlijnen. Als een gewest aanzienlijke wijzigingen aan zijn emissie-inventaris aanbrengt, moet het de andere gewesten daar over informeren, gezien de mogelijke impact op het al dan niet respecteren van de nationale emissieplafonds.

Artikel 7 bevat een formule die de absolute gewestelijke plafonds wijzigt die worden vastgesteld in artikel 4

tion, par une Région, de ses données d'émissions de 2005. Comme les plafonds d'émission belges fixés par le protocole amendé sont exprimés en terme de pourcentage par rapport aux émissions belges de 2005, une telle modification aura nécessairement un impact sur la quantité d'émissions maximale que l'État belge peut émettre en vertu de ces plafonds relatifs. En d'autres termes, en cas de modification des données d'émissions de 2005 postérieure à la signature du protocole amendé, les plafonds d'émissions absolus belges mentionnés à l'article 3 de l'accord de coopération ne correspondront plus aux plafonds d'émissions relatifs à respecter par la Belgique en vertu dudit protocole. Il se peut dès lors que, dans ces circonstances, le respect de ces plafonds absolus –lesquels ont été répartis entre les Régions par l'article 4 de l'accord de coopération- ne soit plus suffisant pour garantir le respect des plafonds belges relatifs fixés dans le protocole amendé. Tel serait le cas si les émissions belges de 2005 sont revues à la hausse, par rapport à l'inventaire qui existait au moment de sa signature. La formule de l'article 7 permet d'éviter cette situation et garantit que la somme des plafonds absolus régionaux fixés par l'article 4 continue à correspondre à l'objectif national dans ces circonstances.

L'article 8 établit la procédure à suivre en cas de dépassement d'un plafond d'émission par une Région.

Le principe de base est que chaque Région prend les mesures nécessaires pour éviter tout dépassement de ses plafonds d'émission. Si toutefois il y a dépassement, la Région en question examine si le dépassement peut être compensé en Belgique sans que le plafond belge ne soit dépassé. Si c'est le cas, la Région en informe les autres Régions ainsi que le Gouvernement fédéral. Si ce n'est pas le cas, et que le dépassement du plafond régional entraîne également un dépassement du plafond belge, la Région qui a dépassé son plafond doit examiner si ce dépassement permet de faire appel aux mécanismes de flexibilité prévus dans le protocole (voyez infra). Si elle n'utilise pas ces mécanismes, la Région en question n'a d'autre choix que de mettre en œuvre dès que possible des mesures de réduction supplémentaires. À défaut pour la Région de mettre en œuvre ces mesures, elle sera tenue pour responsable du dépassement du plafond belge.

Les mécanismes de flexibilité prévus dans le protocole, qui sont visés ci-dessus, permettent d'adapter les plafonds d'émission ou les inventaires d'émissions nationaux (pour l'évaluation des obligations de réduction) dans les conditions suivantes :

wanneer een gewest de gegevens betreffende zijn emissies in 2005 wijzigt. Daar de door het gewijzigde protocol vastgestelde Belgische emissieplafonds worden uitgedrukt als een percentage ten opzichte van de Belgische emissies in 2005, heeft een dergelijke wijziging onvermijdelijk gevolgen voor de maximale hoeveelheid die de Belgische Staat mag uitstoten krachtens deze relatieve plafonds. Met andere woorden, in geval van wijziging van de emissiegegevens van 2005 na de ondertekening van het gewijzigde protocol, komen de Belgische absolute emissieplafonds zoals bedoeld in artikel 3 van het samenwerkingsakkoord niet langer overeen met de relatieve emissieplafonds die België krachtens voornoemd protocol in acht dient te nemen. Onder dergelijke omstandigheden is het dus best mogelijk dat de inachtneming van deze absolute plafonds – die onder de gewesten zijn verdeeld krachtens artikel 4 van het samenwerkingsakkoord – niet langer volstaat om de inachtneming te garanderen van de relatieve Belgische plafonds die zijn vastgesteld in het gewijzigde protocol. Dit zou het geval zijn wanneer de Belgische emissies van 2005 worden verhoogd ten opzichte van de inventaris die bestond op het ogenblik van ondertekening. De formule van artikel 7 laat toe deze situatie te vermijden en garandeert dat het totaal van de in artikel 4 vastgestelde gewestelijke absolute plafonds onder dergelijke omstandigheden blijft overeenstemmen met de nationale doelstelling.

Artikel 8 stelt vast de te volgen procedure in geval van overschrijding van een emissieplafond door een gewest.

Het basisprincipe is dat elk gewest de nodige maatregelen neemt om elke overschrijding van zijn emissieplafonds te vermijden. Als er toch sprake is van een overschrijding, moet het gewest in kwestie onderzoeken of die overschrijding gecompenseerd kan worden in België zonder dat het Belgisch plafond wordt overschreden. Als dat het geval is, brengt het gewest de andere gewesten en de federale regering daarvan op de hoogte. Als dat niet het geval is, en de overschrijding van het gewestelijk plafond ook een overschrijding van het Belgisch plafond met zich meebrengt, zal het gewest dat zijn plafond heeft overschreden moeten onderzoeken of die overschrijding het mogelijk maakt om een beroep te doen op de flexibiliteitsmechanismen die voorzien zijn in het protocol (zie infra). Als het die mechanismen niet gebruikt, heeft het gewest in kwestie geen andere keuze dan zo snel mogelijk bijkomende reductiemaatregelen te implementeren. Als het gewest die maatregelen niet ten uitvoer brengt, zal het verantwoordelijk worden gehouden voor de overschrijding van het Belgisch plafond.

De door het protocol voorziene en bovenvermelde flexibiliteitsmechanismen laten toe dat de nationale emissieplafonds of emissie-inventarissen (voor de evaluatie van de reductiedoelstellingen) worden aangepast onder de volgende voorwaarden :

- l'inventaire des émissions comprend des catégories qui n'étaient pas encore connues au moment de la fixation du plafond d'émission ;
- les facteurs d'émission ont été sensiblement modifiés par rapport au moment de la fixation du plafond d'émission ;
- la méthode de calcul des émissions a été modifiée par rapport au moment de la fixation du plafond d'émission, modification ayant un impact considérable sur les émissions calculées.

L'article 9 impose aux Régions de mettre à la disposition du Gouvernement fédéral les informations qui lui sont nécessaires pour évaluer la faisabilité des mesures qu'il envisage de mettre en œuvre pour exécuter ses obligations résultant de l'accord de coopération.

Ces obligations sont décrites dans le chapitre IV de l'accord de coopération. L'article 10, § 1er, prévoit en termes généraux que le Gouvernement fédéral prendra, en accord avec les Régions, des mesures en vue de la réduction des émissions de SO₂, NO_x, PM2,5, COV et NH₃, et qu'il tiendra compte, lors de l'élaboration d'une autre politique (par exemple en matière de transport ou de climat), de l'impact de cette politique sur les émissions de polluants atmosphériques. L'article 10, § 2, énumère les mesures qu'il prendra dans le secteur du transport. Ces mesures ont fait l'objet d'une concertation entre les autorités régionales et le Gouvernement fédéral et ont été approuvées par la CIEE.

L'article 11 porte sur le suivi des obligations prévues par l'accord de coopération. Pour ce qui concerne le respect des plafonds d'émission régionaux, le suivi sera effectué par le biais des inventaires d'émissions régionaux, qui constituent la base du rapportage national en matière d'émissions.

L'article 12 traite du règlement des litiges.

L'article 13 précise que l'accord de coopération est conclu pour une durée indéterminée et qu'un délai de préavis de 12 mois est applicable.

L'article 14 régit la publication de l'accord de coopération.

Commentaire des articles

L'article 1er de l'avant-projet d'ordonnance mentionne que la présente ordonnance règle une matière qui relève de la compétence régionale.

Par l'article 2, il est donné assentiment à l'Accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral,

- in de emissie-inventaris categorieën zijn opgenomen die nog niet gekend waren op het moment dat het emissieplafond werd vastgesteld ;
- emissiefactoren significant zijn gewijzigd t.o.v. het moment dat de emissieplafonds werden vastgesteld ;
- de methodologie voor de berekening van de emissies werd gewijzigd t.o.v. het moment dat de emissieplafonds werden vastgesteld met een belangrijke impact op de berekende emissies.

Artikel 9 stelt dat de gewesten de nodige informatie ter beschikking zullen stellen aan de federale overheid, voor de beoordeling van de haalbaarheid van de maatregelen die zij overweegt te nemen om gevolg te geven aan haar verplichtingen krachtens het samenwerkingsakkoord.

Deze verplichtingen worden in het hoofdstuk IV van het samenwerkingsakkoord omschreven. Artikel 10, § 1, stelt in algemene termen dat de federale overheid, in samenspraak met de gewesten, maatregelen zal nemen voor de reductie van de emissies van SO₂, NO_x, PM2,5, VOS en NH₃ en dat zij bij het uitwerken van ander beleid (vb. inzake transport of klimaat) rekening zal houden met de impact van dat beleid op de emissies van luchtpolluenten. Artikel 10, § 2 lijst de maatregelen op die de federale overheid zal nemen in de transportsector. Over deze maatregelen is er overleg gepleegd tussen de gewestelijke overheden en de federale overheid, en de maatregelen werden goedgekeurd door de uitgebreide ICL.

Artikel 11 betreft de opvolging van de verplichtingen in het kader van dit samenwerkingsakkoord. Voor wat betreft het naleven van de gewestelijke emissieplafonds, zal dit gebeuren middels de gewestelijke emissie-inventarissen die de basis vormen voor de nationale emissierapportering.

Artikel 12 regelt de behandeling van geschillen.

Artikel 13 stelt dat het samenwerkingsakkoord voor onbepaalde duur wordt gesloten en dat een opzeggingstermijn van 12 maanden geldt.

Artikel 14 regelt de publicatie van het samenwerkingsakkoord.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1 van het voorontwerp van ordonnantie geeft aan dat deze ordonnantie een gewestaangelegenheid regelt.

Door artikel 2 wordt instemming betuigd met het Samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen

la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles- Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Environnement,

Alain MARON

de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève.

De minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Leefmilieu,

Alain MARON

**AVANT-PROJET D'ORDONNANCE
SOU MIS À L'AVIS
DU CONSEIL D'ÉTAT**

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment à l'Accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition de la Ministre de l'Environnement,

Après délibération,

ARRÊTE :

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Assentiment est donné à l'accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève.

Bruxelles, le

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles- Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Rudi VERVOORT

**VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE
ONDERWORPEN AAN HET ADVIES
VAN DE RAAD VAN STATE**

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op voordracht van de minister van Leefmilieu,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève.

Brussel,

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Rudi VERVOORT

La Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,
chargée du Logement, de la Qualité de Vie, de l'Environnement et de
l'Énergie,

Céline FREMAULT

De minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met
Huisvesting, Levenskwaliteit, Leefmilieu en Energie,

Céline FREMAULT

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le 23 mai 2019, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargée du Logement, de la Qualité de Vie, de l'Environnement et de l'Énergie à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet d'ordonnance « portant assentiment à l'Accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève ».

L'avant-projet a été examiné par la première chambre le 13 juin 2019. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État, président, Chantal BAMPs, et Wouter PAS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Kristine BAMS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Chantal BAMPs, conseiller d'État.

L'avis (n° 66.265/1), dont le texte suit, a été donné le 20 juin 2019.

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique⁽¹⁾ et l'accomplissement des formalités prescrites.

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

2. L'avant-projet d'ordonnance soumis pour avis a pour objet de porter assentiment à l'Accord de coopération entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale « relatif à l'exécution d'un certain nombre de dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontalière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève ».

L'accord de coopération auquel le législateur régional bruxellois entend donner assentiment a pour objet de répartir entre les parties les efforts à fournir pour atteindre les objectifs mentionnés dans l'annexe II du protocole (article 2 de l'accord de coopération).

(1) S'agissant d'un avant-projet d'ordonnance, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Op 23 mei 2019 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bevoegd voor Huisvesting, Levenskwaliteit, Leefmilieu en Energie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van ordonnantie « houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève ».

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 13 juni 2019. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Chantal BAMPs, en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Chantal BAMPs, staatsraad.

Het advies (nr. 66.265/1), waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 juni 2019.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van desteller van de handeling, van de rechtsgrond⁽¹⁾, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van ordonnantie beoogt de instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest « betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève ».

Het samenwerkingsakkoord waarmee de ordonnantiegever wil instemmen strekt ertoe de inspanningen voor het bereiken van de doelstellingen opgenomen in bijlage II bij het protocol (artikel 2 van het samenwerkingsakkoord) over de partijen te verdelen.

(1) Aangezien het om een voorontwerp van ordonnantie gaat, wordt onder « rechtsgrond » de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

EXAMEN DE L'ACCORD DE COOPÉRATION

Article 2

3. Dans l'avis 65.721/VR du 13 juin 2019 sur un avant-projet de décret « houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van [7 september 2018] tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest inzake de uitvoering van sommige bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève », le Conseil d'État, section de législation, siégeant en chambres réunies, a observé ce qui suit quant à l'article 2 de l'accord de coopération :

« 4. Artikel 2 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat het de verdeling betreft van de inspanningen over de partijen voor het bereiken van de doelstellingen opgenomen in bijlage II bij het protocol.

Artikel 1, 1°, van het samenwerkingsakkoord omschrijft het protocol als « het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand inzake vermindering van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu zoals geamendeerd op 4 mei 2012 ».

Uit de preambule bij het samenwerkingsakkoord blijkt dat het Uitvoerend Orgaan van het op 13 november 1979 opgemaakte verdrag « betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand » (LRTAP-verdrag) op 4 mei 2012 een akkoord heeft bereikt over de amendering van het protocol van Göteborg middels de beslissingen 2012/1 en 2012/2.

Gevraagd krachtens welke handelingen en op grond van welke procedure (in voorkomend geval via anticipatieve bekrachtigingsbepalingen voor de wijzigingen van bijlage II van het Protocol) deze beslissingen gelden voor de vier partijen bij het samenwerkingsakkoord, antwoordde de gemachtigde :

« De Werkgroep Gemengde Verdragen heeft het gemengd karakter van het protocol van Göteborg op 22 september 1999 vastgesteld, van de amenderingen op 25 februari 2014. Hieruit volgt dat de amenderingen zowel voor de gewesten als voor de federale overheid verbintenissen inhouden.

Voor het VG

Decreet van 7 mei 2004 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999. BS 13 juli 2004 (art. 2)

Voor het BHG

Ordonnantie van 12 juli 2007 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999. BS 27 juli 2007 (art. 2)

Voor de federale overheid

Wet van 1 mei 2006 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu, gedaan te Göteborg op 30 november 1999. BS 30 november 2007 (art. 2)

Het Waalse Gewest heeft met het GP ingestemd middels het Decreet van 25 maart 2004 houdende instemming met het Protocol van het Verdrag van 1979 over de grensoverschrijdende luchtverontreiniging ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon in de omgevingslucht, gedaan te Göteborg op 30 november 1999, BS 7 april 2004. Dit besluit bevat geen artikel waarmee

ONDERZOEK VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

Artikel 2

3. De Raad van State, afdeling Wetgeving, zitting houdend in verenigde kamers, heeft in advies 65.721/VR van 13 juni 2019 over een voorontwerp van decreet « houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van [7 september 2018] tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest inzake de uitvoering van sommige bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève », inzake artikel 2 van het samenwerkingsakkoord opgemerkt :

« 4. Artikel 2 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat het de verdeling betreft van de inspanningen over de partijen voor het bereiken van de doelstellingen opgenomen in bijlage II bij het protocol.

Artikel 1, 1°, van het samenwerkingsakkoord omschrijft het protocol als « het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand inzake vermindering van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu zoals geamendeerd op 4 mei 2012 ».

Uit de preambule bij het samenwerkingsakkoord blijkt dat het Uitvoerend Orgaan van het op 13 november 1979 opgemaakte verdrag « betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand » (LRTAP-verdrag) op 4 mei 2012 een akkoord heeft bereikt over de amendering van het protocol van Göteborg middels de beslissingen 2012/1 en 2012/2.

Gevraagd krachtens welke handelingen en op grond van welke procedure (in voorkomend geval via anticipatieve bekrachtigingsbepalingen voor de wijzigingen van bijlage II van het Protocol) deze beslissingen gelden voor de vier partijen bij het samenwerkingsakkoord, antwoordde de gemachtigde :

« De Werkgroep Gemengde Verdragen heeft het gemengd karakter van het protocol van Göteborg op 22 september 1999 vastgesteld, van de amenderingen op 25 februari 2014. Hieruit volgt dat de amenderingen zowel voor de gewesten als voor de federale overheid verbintenissen inhouden.

Voor het VG

Decreet van 7 mei 2004 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999. BS 13 juli 2004 (art. 2)

Voor het BHG

Ordonnantie van 12 juli 2007 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999. BS 27 juli 2007 (art. 2)

Voor de federale overheid

Wet van 1 mei 2006 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu, gedaan te Göteborg op 30 november 1999. BS 30 november 2007 (art. 2)

Het Waalse Gewest heeft met het GP ingestemd middels het Decreet van 25 maart 2004 houdende instemming met het Protocol van het Verdrag van 1979 over de grensoverschrijdende luchtverontreiniging ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon in de omgevingslucht, gedaan te Göteborg op 30 november 1999, BS 7 april 2004. Dit besluit bevat geen artikel waarmee

anticipatieve instemming wordt verleend. De vraag waar of dit in een ander juridisch instrument te vinden is, werd gesteld aan de collega's van het Waalse Gewest, maar hier werd door ons nog geen antwoord op ontvangen. »

Gelet op het antwoord van de gemachtigde, waaruit blijkt dat het Waalse decreet van 25 maart 2004 geen artikel bevat waarmee anticipatieve instemming wordt verleend met de amendementen aangenomen overeenkomstig artikel 13 van het Protocol bij het Verdrag van 1979, dient er over te worden gewaakt dat alle partijen bij dit samenwerkingsakkoord gebonden zijn door de beslissingen waaraan het voorliggende samenwerkingsakkoord invulling verleent.

5. Op de vraag of de beslissingen 2012/1 en 2012/2 werden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, gaf de gemachtigde de volgende toelichting :

«De beslissingen zijn nog niet bekend gemaakt in het *Staatsblad*. Voor beslissing 2012/2 kan dit pas gebeuren nadat de ratificatieprocedure van het geamendeerde protocol is doorlopen, wat nog niet het geval is. Beslissing 2012/1 werd evenmin gepubliceerd. Voor beslissingen zoals 2012/1, die geen ratificatie door de partijen behoeven, is binnen de CCIM-stuurgroep Atmosfeer een aanpak afgesproken die ervoor moet zorgen dat deze beslissingen in de toekomst tijdig in het *Staatsblad* worden gepubliceerd, zoals gevraagd door de Raad. Uit het verslag van de vergadering van 6 februari 2017: In de 3 adviezen van de Raad van State (die ter informatie worden meegestuurd met het verslag) komen 3 elementen aan bod die ook voor de andere overheden van belang zijn :

– Verplichting om voor de bijlagen waarvoor een versnelde amendementsprocedure geldt de wijzigingen bekend te maken in het *Belgisch staatsblad*. Dit is een exclusieve bevoegdheid voor de federale overheid. Er wordt afgesproken dat dit in de toekomst zal gemeld worden aan de Kanselarij door de Belgische LRTAP-piloot. »

Er dient over te worden gewaakt dat voornoemde beslissingen daadwerkelijk in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt. ».

4. Cette observation est rappelée aujourd'hui.

Le Greffier,

Wim GEURTS

Le Président,

Wilfried VAN VAERENBERGH

anticipatieve instemming wordt verleend. De vraag waar of dit in een ander juridisch instrument te vinden is, werd gesteld aan de collega's van het Waalse Gewest, maar hier werd door ons nog geen antwoord op ontvangen. »

Gelet op het antwoord van de gemachtigde, waaruit blijkt dat het Waalse decreet van 25 maart 2004 geen artikel bevat waarmee anticipatieve instemming wordt verleend met de amendementen aangenomen overeenkomstig artikel 13 van het Protocol bij het Verdrag van 1979, dient er over te worden gewaakt dat alle partijen bij dit samenwerkingsakkoord gebonden zijn door de beslissingen waaraan het voorliggende samenwerkingsakkoord invulling verleent.

5. Op de vraag of de beslissingen 2012/1 en 2012/2 werden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, gaf de gemachtigde de volgende toelichting :

«De beslissingen zijn nog niet bekend gemaakt in het *Staatsblad*. Voor beslissing 2012/2 kan dit pas gebeuren nadat de ratificatieprocedure van het geamendeerde protocol is doorlopen, wat nog niet het geval is. Beslissing 2012/1 werd evenmin gepubliceerd. Voor beslissingen zoals 2012/1, die geen ratificatie door de partijen behoeven, is binnen de CCIM-stuurgroep Atmosfeer een aanpak afgesproken die ervoor moet zorgen dat deze beslissingen in de toekomst tijdig in het *Staatsblad* worden gepubliceerd, zoals gevraagd door de Raad. Uit het verslag van de vergadering van 6 februari 2017: In de 3 adviezen van de Raad van State (die ter informatie worden meegestuurd met het verslag) komen 3 elementen aan bod die ook voor de andere overheden van belang zijn :

– Verplichting om voor de bijlagen waarvoor een versnelde amendementsprocedure geldt de wijzigingen bekend te maken in het *Belgisch staatsblad*. Dit is een exclusieve bevoegdheid voor de federale overheid. Er wordt afgesproken dat dit in de toekomst zal gemeld worden aan de Kanselarij door de Belgische LRTAP-piloot. »

Er dient over te worden gewaakt dat voornoemde beslissingen daadwerkelijk in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt. ».

4. Aan die opmerking wordt thans opnieuw herinnerd.

De Griffier,

Wim GEURTS

De Voorzitter,

Wilfried VAN VAERENBERGH

PROJET D'ORDONNANCE

portant assentiment à l'Accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,
 Sur la proposition du Ministre de l'Environnement,
 Après délibération,

ARRÊTE :

Le Ministre de l'Environnement est chargé de présenter au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Assentiment est donné à l'accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifiés le 4 mai 2012 à Genève.

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
 Op voordracht van de minister van Leefmilieu,
 Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister van Leefmilieu is ermee belast bij het Brussels Hoofdstedelijk Parlement het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève.

Bruxelles, le 9 juillet 2020.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Rudi VERVOORT

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Environnement et de l'Energie,

Alain MARON

Brussel, 9 juli 2020.

De minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Rudi VERVOORT

De minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Leefmilieu en Energie,

Alain MARON

Annexe

Accord de coopération du 7 septembre 2018 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'exécution de plusieurs dispositions du Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999, tels que modifié le 4 mai 2012 à Genève

Vu l'article 39 de la Constitution ;

Vu la loi spéciale du 8 août 1980 de réforme institutionnelles l'article 6, § 1er, 11, 1°, modifié par les lois spéciales 8 août 1988 et du 16 juillet 1993, ainsi que la loi spéciale du 6 janvier 2014 relative à la sixième réforme de l'État, et l'article 92bis, § 1er, inséré par la loi spéciale du 8 août 1988 et modifié par la loi spéciale du 1er juillet 1993 et la loi spécial du 6 janvier 2014 modifiant loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la cour constitutionnelle et la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises ;

Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, les articles 4 et 42, modifiés par les lois spéciales du 16 juillet 1993 et du 27 mars 2006, la loi spéciale du 6 janvier 2014 modifiant la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, en exécution des articles 118 et 123 de la Constitution, la loi spéciale du 6 janvier 2014 relative à la sixième réforme de l'État et la loi spéciale du 6 janvier 2014 modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle et la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises ;

Vu la loi du 9 juillet 1982 portant approbation de la Convention sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, faite à Genève le 13 novembre 1979 (Convention LRTAP) ;

Vu le décret du 25 mars 2004 portant assentiment au Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, fait à Göteborg, le 30 novembre 1999 (Région wallonne) ; vu le décret du 7 mai 2004 portant assentiment au Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999 (Région flamande) ; vu la loi du 1er mai 2006 portant assentiment au Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, fait à Göteborg le 30 novembre 1999 (autorité fédérale) ; vu l'ordonnance du 12 juillet 2007 portant assentiment au Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, avec annexes, signés à Göteborg le 30 novembre 1999 (le protocole de Göteborg) (Région de Bruxelles-Capitale) ;

Considérant que la Conférence interministérielle de l'Environnement du 16 juin 2000 a réparti les plafonds d'émissions, fixés par la directive 2001/81/CE, entre les Régions ;

Bijlage

Samenwerkingsakkoord van 7 september 2018 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitvoering van een aantal bepalingen van het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen ondertekend in Göteborg op 30 november 1999, zoals gewijzigd op 4 mei 2012 te Genève

Gelet op artikel 39 van de Grondwet ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 6, § 1, 11, 1°, gewijzigd door de bijzondere wetten van 8 augustus 1988 en 16 juli 1993 en de bijzondere wet van 6 Januari 2014 met betrekking tot de zesde Staatshervorming, en artikel 92bis. § 1, ingevoegd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 en de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof en de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen ;

Gel et op de bijzonder wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, artikelen 4 en 42, gewijzigd bij de bijzondere wetten van 16 juli 1993 en van 27 maart 2006, de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot wijziging van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ter uitvoering van de artikelen 118 en 123 van de Grondwet, de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot d zesde Staatshervorming en de bijzondere wet van 6 januari 2014 tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof en de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen ;

Gelet op de wet van 9 juli 1982 houdende goedkeuring van het verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, opgemaakt te Genève op 13 November 1979 (LRTAP- Verdrag) ;

Gelet op het decreet van 25 maart 2004 houdende instemming met het Protocol van het Verdrag van 1979 over de grensoverschrijdende luchtverontreiniging ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon in de omgevingslucht, gedaan te Göteborg op 30 november 1999 (Waals Gewest) ; gelet op het decreet van 7 mei 2004 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999 (Vlaams Gewest) ; gelet op de wet van 1 mei 2006 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu, gedaan te Göteborg op 30 november 1999 (federale overheid) ; gelet op de ordonnantie van 12 juli 2007 houdende instemming met het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau, met bijlagen, ondertekend in Göteborg op 30 november 1999 (het protocol van Göteborg) (Brussels Hoofdstedelijk Gewest) ;

Overwegende dat de Interministeriële Conferentie Leefmilieu op 16 juni 2000 de emissieplafonds vastgesteld in richtlijn 2001/81/EG heeft verdeeld over de Gewesten ;

Considérant que la Conférence interministérielle de l'Environnement du 27 avril 2012 a réparti entre les Régions les plafonds d'émissions fixés par le protocole de Göteborg amendé ;

Considérant que la Belgique a ratifié le protocole de Göteborg le 13 septembre 2007 ;

Considérant que le caractère mixte du protocole de Göteborg a été constaté au sein du groupe de travail « traités mixtes » du 22 septembre 2000 et que le protocole est une convention juridiquement contraignante ; que le caractère mixte des amendements a été constaté au sein du groupe de travail « traités mixtes » du 25 février 2014 ;

Considérant que les compétences concernant la politique relative à l'environnement ont été attribuées en grande partie aux Régions ; que l'établissement des inventaires d'émissions est également une compétence régionale ; que l'élaboration de normes de produit est cependant une compétence fédérale ;

Considérant que l'Organe exécutif de la Convention LRTAP a conclu, le 4 mai 2012, un accord sur l'amendement du protocole de Göteborg au moyen par les décisions 2012/1 et 2012/2 ; que l'amendement du protocole de Göteborg dépendant de la Convention LRTAP fixe pour la Belgique les réductions suivantes à partir de 2020, exprimées en pourcentage, par rapport à 2005 : 43 % pour SO₂, 41 % pour NO_x, 2 % pour NH₃, 21 % pour COV et 20 % pour PM_{2,5} ;

Considérant que l'autorité fédérale et les Régions doivent prendre, ensemble, des initiatives politiques et des mesures visant à réduire les émissions de polluants atmosphériques, afin de pouvoir respecter les engagements du protocole de Göteborg amendé visant à réduire les émissions de polluants atmosphériques et à protéger l'environnement et la santé publique ;

L'État fédéral, représenté par le Gouvernement fédéral, en la personne du Premier ministre et de la Ministre de l'Environnement ;

La Région flamande, représentée par le Gouvernement flamand, en la personne de son Ministre-Président et de la Ministre de l'Environnement, de la Nature et de l'Agriculture ;

La Région wallonne, représentée par le Gouvernement wallon, en la personne de son Ministre-Président et du Ministre de l'Environnement et de l'Aménagement du Territoire ;

La Région de Bruxelles-Capitale, représentée par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, en la personne de son Ministre-Président et de la Ministre chargée de l'Environnement ;

ONT CONVENU CE QUI SUIT :

CHAPITRE IER Objectifs et définitions

Article 1er

Dans le présent accord de coopération, on entend par :

1° protocole : le Protocole à la Convention de 1979 sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance, relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique, tel qu'amendé le 4 mai 2012 ;

Overwegende dat de Interministeriële Conferentie Leefmilieu op 27 april 2012 de emissieplafonds vastgesteld in het gemeendeerde protocol van Göteborg heeft verdeeld over de Gewesten ;

Overwegende dat België het protocol van Göteborg geratificeerd heeft op 13 september 2007 ;

Overwegende dat het gemengd karakter van het protocol van Göteborg werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 22 september 2000 en dat het protocol een juridisch bindende overeenkomst is ; dat het gemengd karakter van de amenderingen werd vastgesteld in de Werkgroep Gemengde Verdragen van 25 februari 2014 ;

Overwegende dat de bevoegdheden met betrekking tot beleid rond leefmilieu grotendeels aan de Gewesten zijn toegekend ; dat ook het opstellen van emissie-inventarissen een gewestelijke bevoegdheid is ; dat het uitwerken van productnormen evenwel een federale bevoegdheid is ;

Overwegende dat het Uitvoerend Orgaan van het LRTAP-verdrag op 4 mei 2012 een akkoord heeft bereikt over de amendering van het protocol van Göteborg middels de beslissingen 2012/1 en 2012/2 ; dat bij de amendering van het protocol van Göteborg binnen het LRTAP-verdrag voor België volgende procentuele reducties vanaf 2020 ten opzichte van 2005 zijn opgenomen : 43 % voor SO₂, 41 % voor NO_x, 2 % voor NH₃, 21 % voor VOS en 20 % voor PM_{2,5} ;

Overwegende dat de federale overheid en de Gewesten samenbeleidsinitiatieven en maatregelen moeten nemen om de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen te verminderen, teneinde de verbintenissen uit het gemeendeerde protocol van Göteborg om de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen te verminderen te kunnen nakomen en het leefmilieu en de volksgezondheid te beschermen ;

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de federale regering, in de persoon van de Eerste minister en de Minister van Leefmilieu ;

Het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van haar Minister-President en de Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw ;

Het Waals Gewest, vertegenwoordigd door de Waalse Regering, in de persoon van haar Minister-President en de Minister van Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening ;

Het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, vertegenwoordigd door de Regering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, in de persoon van haar Minister-President en de Minister belast met Leefmilieu ;

KWAMEN HET VOLGENDE OVEREEN :

HOOFDSTUK 1 Doelstellingen en definities

Artikel 1

In dit samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder :

1° protocol : het Protocol bij het Verdrag van 1979 betreffende grensoverschrijden de luchtverontreiniging over lange afstand inzake vermindering van verzuring, eutrofiëring en ozon op leefniveau zoals gemeendeerd op 4 mei 2012 ;

- 2° partie : partie à cet accord de coopération, à savoir l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale ;
- 3° plafond d'émissions : la quantité maximale d'un polluant qui peut être émise par année calendaire ; pour la définition des polluants, il est fait référence aux définitions du protocole ;
- 4° année de référence : l'année 2005 ;
- 5° mécanismes de flexibilité : les mécanismes décrits par la décision 2012/3 de l'Organe exécutif de la Convention LRTAP, permettant d'adapter les objectifs du protocole ou l'évaluation des objectifs dans les situations décrites par ladite décision ;
- 6° RF : la Région flamande ;
- 7° RW : la Région wallonne ;
- 8° RBC : la Région de Bruxelles-Capitale ;
- 9° CELINE : la Cellule Interrégionale de l'Environnement, établie par l'article 6 de l'Accord de coopération de 18 mai 1994 entre les Régions bruxelloise, flamande et wallonne en matière de surveillance des émissions atmosphériques et de structuration des données ;
- 10° CCPIE : le Comité de Coordination de la Politique Internationale de l'Environnement, établi par l'accord de coopération du 5 avril 1995 entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne et la Région bruxelloise en ce qui concerne la politique internationale en matière d'environnement.

Article 2

Le présent accord de coopération concerne la répartition des efforts entre les parties pour atteindre les objectifs repris à l'annexe II jointe au protocole.

CHAPITRE II Plafonds d'émissions

Article 3

Les plafonds d'émissions belges relatifs qui sont fixés par le protocole correspondent, sur la base de l'inventaire des émissions pour l'année de référence existant à la signature du protocole, aux objectifs absolus suivants :

	Émission 2005 (kt)	Plafond d'émissions relatif à partir de 2020 (% par rapport à 2005)	Plafond d'émissions absolu à partir de 2020 (kt)
NO _x	291,0	41 %	171,7
SO ₂	145,2	43 %	82,8
PM _{2,5}	24,4	20 %	19,5
COV	142,7	21 %	112,7
NH ₃	71,3	2 %	69,9

Ces objectifs relatifs doivent être atteints à partir de 2020.

Article 4

§ 1er. Les plafonds d'émissions absolus visés à l'article 3 sont répartis entre les Régions comme suit (en kt) :

- 2° partij : partij bij dit samenwerkingsakkoord, met name de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ;
- 3° emissieplafond : de maximaal toegelaten hoeveelheid van een pollutant die per kalenderjaar mag worden uitgestoten ; voor de definitie van de pollutanten wordt verwezen naar de definities uit het protocol ;
- 4° referentiejaar : het jaar 2005 ;
- 5° flexibiliteitsmechanism : de mechanismen beschreven in beslissing 2012/3 van het Uitvoerend Orgaan van het LRTAP-verdrag, dat toelaat om de doelstellingen van het protocol of de evaluatie van de doelstellingen aan te passen in de in deze beslissing beschreven situaties ;
- 6° VG : het Vlaams Gewest ;
- 7° WG : het Waals Gewest ;
- 8° BHG : het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ;
- 9° IRCEL : de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu, opgericht door artikel 6 van de Samenwerkingsovereenkomst van 18 mei 1994 tussen het Brussels, Vlaams en Waals Gewest in zake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens ;
- 10° CCIM : het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid, opgericht middels het Samenwerkingsakkoord van 5 april 1995 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot het internationaal milieubeleid.

Artikel 2

Dit samenwerkingsakkoord betreft de verdeling van de inspanningen over de partijen, voor het bereiken van de doelstellingen opgenomen in bijlage II bij het protocol.

HOOFDSTUK II Emissieplafonds

Artikel 3

De relatieve Belgische emissieplafonds die zijn vastgesteld in het protocol komen overeen met de volgende absolute doelstellingen op basis van de emissie-inventaris voor het referentiejaar zoals die gekend is bij de ondertekening van het protocol :

	Emissie 2005 (kt)	Relatief emissieplafond vanaf 2020 (% t.o.v. 2005)	Absoluut emissieplafond vanaf 2020 (kt)
NO _x	291,0	41 %	171,7
SO ₂	145,2	43 %	82,8
PM _{2,5}	24,4	20 %	19,5
VOS	142,7	21 %	112,7
NH ₃	71,3	2 %	69,9

Aan deze relatieve doelstellingen moet vanaf 2020 voldaan worden.

Artikel 4

§ 1. De absolute emissieplafonds als vermeld in artikel 3 worden als volgt verdeeld over de Gewesten (in kt) :

	RF	RBC	RW	Total
NO _x	97,7	4,4	68,0	170,1
SO ₂	45,3	2,0	25,9	73,2
PM _{2,5}	9,8	0,3	7,6	17,7
COV	71,7	4,6	35,8	112,1
NH ₃	41,8	0,0	25,3	67,1

§ 2. Les plafonds d'émissions absolus sont basés pour le secteur du transport sur la quantité de combustibles utilisés dans ce secteur.

CHAPITRE III Obligations des Régions

Article 5

Chaque Région prend les mesures nécessaires pour respecter les plafonds d'émissions qui lui ont été attribués par l'article 4, § 1er, en tenant compte des articles 7 et 8.

Article 6

§ 1er. Chaque Région met à jour ses inventaires d'émissions en tenant compte des informations scientifiques et des méthodologies internationales de rapportage les plus récentes.

§ 2. Lorsqu'une Région adapte sa méthodologie d'inventaire des émissions de NO_x, SO₂, PM_{2,5}, COV ou NH₃ et que cette adaptation entraîne une modification importante de ses émissions totales, elle en informe les autres Régions lors de la première réunion du groupe de travail « Émissions » du CCPIE qui suit la date de l'adaptation de ses inventaires.

Article 7

Lorsqu'une Région révisé ses émissions de l'année de référence pour un ou plusieurs polluants et que cette révision modifie les plafonds belges d'émissions absolus visés à l'article 3, le plafond d'émission 2030 qui lui a été attribué par l'article 4 est adapté pour le ou les polluants concernés, selon la formule suivante :

$$PL_{a,x} = PL_{a,x}^0 + (EREF_{a,x} - EREF_{a,x}^0) \times (1 - RP_x)$$

Où :

$PL_{a,x}$: plafond d'émissions pour la Région « a » pour le polluant « x » pour 2020 (kt/an) ;

$PL_{a,x}^0$: plafond d'émissions pour la Région « a » pour le polluant « x » pour 2020 tel que fixé lors de l'approbation du protocole amendé du 4 mai 2012 (y compris les émissions du transport) (kt/an) ;

$EREF_{a,x}$: émissions actualisées pour l'année de référence du polluant « x » dans la Région « a » (kt/an) ;

$EREF_{a,x}^0$: émissions pour l'année de référence du polluant « x » dans la Région « a » telles que fixées lors de l'approbation du protocole amendé du 4 mai 2012 (émissions régionales utilisées pour le rapportage sur les émissions LRTAP 02/2012) (kt / an) ;

RP_x : plafond relatif pour le polluant « x » tel que fixé pour la Belgique lors de l'approbation du protocole amendé du 4 mai 2012 (en %).

	VG	BHG	WG	Totaal
NO _x	97,7	4,4	68,0	170,1
SO ₂	45,3	2,0	25,9	73,2
PM _{2,5}	9,8	0,3	7,6	17,7
VOS	71,7	4,6	35,8	112,1
NH ₃	41,8	0,0	25,3	67,1

§ 2. De absolute emissieplafonds zijn voor wat betreft de transportsector gebaseerd op de hoeveelheid gebruikte brandstof in deze sector.

HOOFDSTUK III Verplichtingen van de Gewesten

Artikel 5

Elk Gewest neemt de nodige maatregelen om de haar in artikel 4, § 1 toegekende emissieplafonds te respecteren, rekening houdend met de artikelen 7 en 8.

Artikel 6

§ 1. Elk Gewest houdt dat zijn emissie-inventaris steeds actueel en houdt rekening met de meest recente wetenschappelijke informatie en met de meest recente internationale rapporteringsrichtlijnen.

§ 2. Als een Gewest zijn methodologie voor de inventarisatie van de emissies van NO, SO₂, PM_{2,5}, VOS of NH₃ aanpast en deze aanpassing tot een belangrijke wijziging van zijn totale emissies leidt, informeert zij de andere Gewesten hierover op de eerstvolgende vergadering van de Werkgroep Emissies van het CCIM die volgt op de datum van de aanpassing van de inventaris.

Artikel 7

Als een Gewest haar emissies van het referentiejaar herzielt voor één of meerdere pollutanten, en ten gevolge hiervan de absolute Belgische emissieplafonds uit artikel 3 wijzigen, wordt het absolute emissieplafond voor 2030 dat door artikel 4 aan dat Gewest wordt toegekend, voor de betrokken pollutant of pollutanten aangepast volgens de volgende formule :

$$PL_{a,x} = PL_{a,x}^0 + (EREF_{a,x} - EREF_{a,x}^0) \times (1 - RP_x)$$

Waarbij :

$PL_{a,x}$: emissieplafond voor Gewest « a » voor polluant « x » voor 2020 (kt / jr) ;

$PL_{a,x}^0$: emissieplafond voor Gewest « a » voor polluant « x » voor 2020 zoals vastgesteld bij de goedkeuring van het gemeendeerd protocol van 4 mei 2012 (inclusief transportemissies) (kt / jr) ;

$EREF_{a,x}$: geactualiseerde emissie voor het Referentiejaar van polluant « x » in Gewest « a » (kt / jr) ;

$EREF_{a,x}^0$: emissie voor het referentiejaar van n,x polluant « x » in Gewest « a » zoals vastgesteld bij de goedkeuring van het gemeendeerd protocol van 4 mei 2012 (gewestelijke emissies gebruikt voor emissierapportering LRTAP 02/2012) (kt / jr) ;

RP_x : relatief plafond voor polluant « x » zoals vastgesteld voor België bij de goedkeuring van het gemeendeerd protocol van 4 mei 2012 (in %).

Les valeurs pour $EREF_{a,x}^0$ et RP_x sont données dans le tableau ci-dessous. Les valeurs de $PL_{a,x}^0$ sont mentionnées au paragraphe 1er de l'article 4.

	$EREF_{a,x}^0$			RP_x
	RF	RBC	RW	
NO _x	168,8	7,4	114,9	41 %
SO ₂	99,4	1,4	44,4	43 %
PM _{2,5}	13,3	0,4	10,7	20 %
COV	91,7	6,0	45,0	21 %
NH ₃	44,9	0,1	26,3	2 %

Article 8

Lorsqu'une Région n'est pas en mesure de respecter l'un de ses plafonds d'émissions pour un ou plusieurs polluants, elle en informe les autres parties, au plus tard un mois avant le rapportage des données d'émissions. En premier lieu, la Région concernée vérifie si ce dépassement induit un dépassement du plafond d'émissions du ou des polluants pour la Belgique. En pareil cas, la Région concernée vérifie ensuite si elle peut faire usage des mécanismes de flexibilité en vérifiant si elle répond à un des critères tels que fixés au paragraphe 6 de la décision 2012/3 de l'Organe exécutif de la Convention LRTAP.

La Région concernée élabore une proposition d'approche (faisant usage des mécanismes de flexibilité ou non) et la présente pour discussion au CCPIE. Après discussion en son sein, le CCPIE valide cette approche moyennant d'éventuelles modifications et la communique à CELINE avant le 10 février de l'année de rapportage concernée. CELINE notifie ensuite cette approche au secrétariat de la Convention LRTAP.

Article 9

À la demande de l'autorité fédérale, les Régions fournissent les informations nécessaires dont elles disposent, pour évaluer les coûts et bénéfices des mesures qu'envisage l'autorité fédérale.

CHAPITRE IV Obligations de l'autorité fédérale

Article 10

§ 1er. Dans les limites de ses compétences, l'autorité fédérale prend des mesures qui contribuent à la réduction des émissions des polluants SO₂, NO_x, PM_{2,5}, NH₃ et COV.

§ 2. En exécution du paragraphe 1er, l'autorité fédérale prend les mesures suivantes afin de réduire les émissions des polluants visés au présent article :

- veiller à adapter la fiscalité liée au transport, carburants et combustibles en vue de respecter les objectifs du protocole d'une manière qui soit cohérente et concordante notamment avec la fiscalité régionale. À terme les impacts négatifs sur la santé publique et sur l'environnement doivent ainsi être internalisés ;
- augmenter les accises sur le diesel par l'application du système de cliquet, sans effet sur le remboursement du diesel professionnel ;

De waarden voor $EREF_{a,x}^0$ en RP_x worden in onderstaande tabel gegeven. De waarden van $PL_{a,x}^0$ worden vermeld in paragraaf 1 van artikel 4.

	$EREF_{a,x}^0$			RP_x
	VG	BHG	WG	
NO _x	168,8	7,4	114,9	41 %
SO ₂	99,4	1,4	44,4	43 %
PM _{2,5}	13,3	0,4	10,7	20 %
VOS	91,7	6,0	45,0	21 %
NH ₃	44,9	0,1	26,3	2 %

Artikel 8

Als een Gewest één van zijn emissieplafonds voor één of meerdere pollutanten niet naleeft, meldt het dit, ten laatste een maand voor de rapportering van de emissiegegevens, aan de andere partijen. Het Gewest in kwestie gaat in eerste instantie na of deze overschrijding aan leiding geeft tot een overschrijding van het emissieplafond voor die pollutant of pollutenten voor België. Als dat het geval is, gaat het betrokken Gewest in een volgende stap na of het in aanmerking komt om gebruik te kunnen maken van de flexibiliteitsmechanismen en meer bepaald of het voldoet aan één van de criteria zoals vastgelegd in paragraaf 6 van beslissing 2012/3 van het Uitvoerend Orgaan van het LRTAP-verdrag.

Het Gewest in kwestie werkt een voorstel tot aanpak (al dan niet gebruik makend van de flexibiliteitsmechanismen) uit en legt deze ter bespreking voor aan het CCIM. Na bespreking binnen het CCIM, valideert het CCIM deze aanpak na eventuele aanpassingen en maakt deze voor 10 februari van het betrokken rapporteringsjaar over aan IRCEL. IRCEL notificeert deze aanpak vervolgens aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag.

Artikel 9

Op verzoek van de federale overheid bezorgen de Gewesten de nodige informatie waarover zij beschikken, om de kost en en baten van de maatregelen die de federale overheid overweegt te beoordelen.

HOOFDSTUK IV Verplichtingen van de federale overheid

Artikel 10

§ 1. De federale overheid neemt binnen haar bevoegdheden maatregelen die bijdragen tot een reductie van de emissies van de pollutanten SO₂, NO_x, PM_{2,5}, NH₃ en COV.

§ 2. In uitvoering van paragraaf 1 worden door de federale overheid volgende maatregelen genomen om de emissies van de in dit artikel vermelde pollutanten te verminderen :

- zorgen voor een aanpassing van de fiscaliteit inzake transport en brandstoffen om zo de doelstellingen van het protocol na te leven en dit op een manier die samenhangt en consistent is met de gewestelijke fiscaliteit terzake. Op termijn moet zo de negatieve impact op de volksgezondheid en op het leefmilieu geïnternaliseerd worden ;
- de accijnzen op diesel verhogen met toepassing van het cliquetsysteem, zonder effect op de terugbetaling van de professionele diesel ;

- réaliser une étude de l'impact de la réforme des taxes sur l'énergie en fonction de l'émission de substances nocives, en évitant des effets négatifs sur la compétitivité des entreprises ;
- assurer l'exemplarité de sa propre flotte de véhicules et son utilisation rationnelle par la prise en compte de seuils Ecoscore dans les marchés publics et la promotion de l'éco-conduite auprès des conducteurs de ces véhicules ;
- défendre au niveau européen l'adoption de tests d'homologation plus représentatifs de la consommation et des émissions réelles ;
- transmettre au Comité de Coordination de la Politique Internationale de l'Environnement, aux fins du rapportage au secrétariat de la Convention LRTAP, les quantités de carburants annuellement vendues en Belgique calculées sur la base des accises perçues ;
- transmettre au Comité de Coordination de la Politique Internationale de l'Environnement les informations relatives aux immatriculations qui sont nécessaires pour le rapportage au secrétariat de la Convention LRTAP ;
- adopter et mettre en œuvre un programme de mesures fédérales 2015-2020 sur la qualité de l'air.

§ 3. Lors de l'élaboration de sa politique, l'autorité fédérale assure autant que possible que celle-ci ne produise pas d'effets défavorables sur les émissions des polluants visés au présent article.

CHAPITRE V Suivi et rapportage

Article 11

§ 1er. Le suivi des obligations est assuré par le biais des inventaires régionaux d'émissions utilisés pour le rapportage annuel des émissions au secrétariat de la Convention LRTAP qui doit être effectué avant le 15 février.

Le CCPIE vérifie, lors de sa première session qui suit la date de communication des inventaires à la Convention LRTAP, si chaque Région a respecté ses plafonds absolus d'émissions et si les obligations belges de réduction des émissions sont respectées.

§ 2. Chaque partie peut à tout moment demander des informations sur l'état d'avancement de l'exécution du présent accord de coopération aux autres parties, dans le cadre du CCPIE.

CHAPITRE VI Dispositions finales

Article 12

§ 1er. Des litiges éventuels entre les parties concernant l'interprétation ou l'exécution du présent accord de coopération sont tranchés au sein du CCPIE ou, lorsqu'une solution ne peut y être trouvée, au sein de la Conférence interministérielle pour l'Environnement et, le cas échéant, au sein du comité de concertation.

§ 2. Lorsqu'aucune solution n'est trouvée conformément au § 1er, le litige est soumis à une juridiction, telle que visée à l'article 92bis, § 5 et § 6, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles. Les membres sont désignés respectivement par le Conseil des ministres, le Gouvernement flamand, le Gouvernement wallon et le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale. Les frais de fonctionnement de la juridiction sont pris en charge de manière égale par les parties.

- een onderzoek voeren naar de impact van de hervorming van de energiebelastingen in functie van de uitstoot van schadelijke stoffen, waarbij ongunstige effecten op de competitiviteit van ondernemingen vermeden worden ;
- een goed voorbeeld stellen met het eigen wagenparken het rationeel gebruiker van door bij openbare aanbestedingen de Ecoscore-drempels in rekening te brengen en zuinig rijden bij de bestuurders van die voertuigen aan te moedigen ;
- op Europees niveau pleiten voor homologatietests die beter het werkelijke verbruiken de werkelijke emissies weerspiegelen ;
- de jaarlijks verkochte brandstof hoeveelheden in België, berekend op basis van de ontvangen accijnzen, doorgeven aan het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid met het oog op de rapportering aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag ;
- doorgeven aan het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid van gegevens met betrekking tot de registratie van voertuigen vereist voor de rapportering aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag ;
- goedkeuring en uitvoering van een plan met federale maatregel en 2015-2020 met betrekking tot luchtkwaliteit.

§ 3. Bij het uitwerken van haarbeleid zorgt de federale overheid er zoveel mogelijk voordat dit beleid geen nadelige effecten heeft op de emissies van de in dit artikel vermelde pollutanten.

HOOFDSTUK V Opvolging en rapportering

Artikel 11

§ 1. De opvolging van de verplichtingen gebeurt middels de gewestelijke emissie-inventaris die gebruikt worden voor de jaarlijkse rapportering van de emissie aan het secretariaat van het LRTAP-verdrag die voor 15 februari moet gebeuren.

Het CCIM gaat op zijn eerste vergadering die volgt op de communicatie van de inventarissen aan het LRTAP-verdrag na of elk Gewest zijn absolute emissieplafonds heeft nageleefd en of de Belgische emissiereductie verplichtingen zijn nageleefd.

§ 2. Elke partij kan op elk moment informatie vragen over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord aan de andere partijen door middel van het CCIM.

HOOFDSTUK VI Slotbepalingen

Artikel 12

§ 1. Eventuele geschillen onder de partijen over de interpretatie of de uitvoering van dit samenwerkingsakkoord worden beslecht in het CCIM of, als daar geen oplossing wordt gevonden, in de Interministeriële Conferentie voor het Leefmilieu, en, in voorkomend geval, binnen het overlegcomité.

§ 2. Wordt er geen oplossing gevonden overeenkomstig § 1, dan wordt het geschil voorgelegd aan een rechtcollege, zoals bedoeld in artikel 92bis, §§ 5 en 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De leden worden respectievelijk aangewezen door de ministerraad, de Vlaamse regering, de Waalse regering en de Brusselse Hoofdstedelijke regering. De werkingskosten van het rechtcollege worden gelijk ten laste genomen van de partijen.

Article 13

Le présent accord de coopération est conclu pour une durée indéterminée.

Chaque partie contractante peut résilier l'accord de coopération moyennant l'observation d'un délai de préavis de 12 mois.

Article 14

Le présent accord de coopération est publié au *Moniteur belge* par les services du Premier ministre, à la demande de la partie dont le législateur a exprimé son assentiment à l'accord en dernier.

Fait à Bruxelles le 7 septembre 2018, en autant d'exemplaires qu'il y a de parties contractantes.

Pour l'État fédéral,

Le Premier ministre,

Charles MICHEL

La Ministre de l'Environnement,

Marie-Christine MARGHEM

Pour la Région flamande,

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,

Geert BOURGEOIS

La Ministre flamande de l'Environnement, de la Nature et de l'Agriculture,

Joke SCHAUVLIEGE

Pour la Région wallonne,

Le Ministre-Président du Gouvernement wallon,

Willy BOURSU

Le Ministre wallon de l'Environnement et de l'Aménagement du territoire,

Carlo DI ANTONIO

Artikel 13

Dit samenwerkingsakkoord wordt voor onbepaalde duur gesloten.

Elke contracterende partij kan het samenwerkingsakkoord opzeggen mits ze een opzegtermijn van 12 maanden in acht neemt.

Artikel 14

Dit samenwerkingsakkoord wordt gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* door de diensten van de Eerste minister, op aanvraag van de partij waarvan de wetgever als laatste zijn instemming met het akkoord heeft gegeven.

Opgemaakt te Brussel op 7 september 2018, in evenveel exemplaren als er contracterende partijen zijn.

Voor de Federale Staat,

De Eerste minister,

Charles MICHEL

De Minister van Leefmilieu,

Marie-Christine MARGHEM

Voor het Vlaams Gewest,

De Minister-President van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

Voor het Waals Gewest,

De Minister-President van de Waalse Regering,

Willy BOURSU

De Waalse Minister van Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening,

Carlo DI ANTONIO

Pour la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Rudi VERVOORT

La Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargée de l'Environnement,

Céline FREMAULT

Voor het Brussels Hoofdstedelijke Gewest,

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Rudi VERVOORT

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Leefmilieu,

Céline FREMAULT

